Den svenska Qur'an-översättningen – en historik

Den arabiska texten i den Heliga Qur'anen har, i enlighet med Guds löfte, bevarats i sin renaste form på två sätt:

1. Varje ord, varenda stavelse, nedtecknades av skrivare redan under den Helige Profetens (Allahs frid och välsignelser vare med honom) livstid och bevarades för all framtid.
2. Samtidigt memorerades hela den arabiska texten av tusentals muslimer, och fortsatte överföras muntligt från en generation till en annan utan uppehåll, fram till våra dagar. Idag kan miljoner muslimer den utantill, vilket gör att textens ursprunglighet är bevarad och skyddad bortom varje tvivel.

Textens sanna anda och mening, lika viktig som texten själv, har också bevarats i enlighet med Guds löfte, och därigenom gjorts tillgänglig i alla tider och överallt.

1. Den Heliga Qur'anens föreskrifter togs i bruk från första början och efterlevs på ett mycket konkret sätt än idag. Även om endast en minoritet av alla muslimer lever ett liv strikt efter Qur'anen, kommer en majoritet av jordens befolkning med tiden att anamma Qur'anens lära och hålla den vid liv.

2. Gud har lovat att Han, om någon enda mening i den Heliga Qur'anen skulle tyckas oklar under tidens gång, kommer att resa sådana män bland muslimerna, som återför dem till Qur'anens förlorade värden.

Kunskapen om den gudomliga visdomen i den Heliga Qur'anens arabiska text har utvecklats under två perioder: den klassiska perioden och den islamiska renässansen.

När islams ljus började spridas till andra länder och konvertiter som inte talade arabiska antog islam, uppstod ett behov av att förklara Qur'anens ursprungliga budskap och djupa vishet, och den tidens nya vetenskap och kunskaper anlitades. Vetenskapsmän och forskare inom bl a islamisk historia, grammatik, språkkunskap anlitades och klassiska kommentatorer tillbringade sin hela livstid med att arbeta fram en kommentar till den Heliga Qur'anen. Alla dessa stora arbeten och fler därtill ligger till grund för Ahmadiyya-tolkningen av den Heliga Qur'anen.

Den andra perioden, islams renässans, påbörjades genom Hadrat Ahmad, Ahmadiyyarörelsens helige grundare. Han fastställde under gudomlig vägledning vissa principer för studier och tolkning av den Heliga Qur'anen.

1. Qur'anen måste tolkas i ljuset av och i enlighet med sin egen lära.
2. Den Helige Profetens (Allahs frid och välsignelser vare med honom) liv, som vi känner genom traditionen (Hadith), är den andra källan till ökad förståelse av Qur'anen.
3. Lexika är självklara hjälpmedel.
4. Alla naturlagar står i samklang med Qur'anen, och de två följs åt och kan aldrig motsäga varandra.
5. Om någon del i den Heliga Qur'anen, av någon orsak, skulle tyckas oklar, väljer Gud att uppenbara förklaringar direkt till Sin utvalde Budbärare, så att nya uppenbarelser blir en ytterligare källa till kunskap om Qur'anen.

De nya konvertiterna medförde olika myter till islam. På så sätt kröp den i mellanöstern förhärskande tron på att Jesus uppstigit till skyn och fortfarande levde däruppe med sin jordiska kropp in, och sådana tankegångar tolkades då in i Qur'anen, och det arabiska ordet Tawaffi började tolkas som "uppståndelse till himlen med både kropp och själ" enbart när det gällde Jesus, men med betydelsen "dog en naturlig död" i alla andra sammanhang.

Då uppenbarade Gud för Hadrat Ahmad att Jesus, liksom alla andra profeter, hade dött en naturlig död, och att detta var den eviga sanningen som uppenbarats i den Heliga Qur'anen.

Hadrat Ahmad undersökte då varje enskilt ställe i den Heliga Qur'anen där ordet Tawaffi hade använts och till sin stora förvåning användes det enbart i betydelsen "naturlig död". Därefter utförde han ett omfattande forskningsarbete och undersökte med yttersta noggrannhet alla böcker om den Helige Profetens (Allahs frid och välsignelser vare med honom) tradition, för att se hur ordet Tawaffi hade använts där, och han fann åter att det enbart använts i betydelsen "naturlig död". Slutligen genomförde han ett enormt projekt där all klassisk arabisk litteratur undersöktes beträffande användningsområde och tolkning av ordet Tawaffi, och fann även här att ordet aldrig någonsin använts i betydelsen "kroppsligt upptagande till himlen". Vetenskapliga metoder och ett seriöst forskningsarbete har alltid varit en del av Ahmadiyyas arbete och målsättning.

Forts. sid 38

Forts. från sid 37

I hela den arabiska världen och inte bara på den indiska subkontinenten var den förste kalifen en enastående vetenskapsman och en av den tidens mest kunniga skriftlärde. Han hade en djupgående kännedom om den klassiska Quŕan-tolkningen. Ett grundläggande arbete för framtida Quŕan-översättningar utfördes under hans tid.

Det var emellertid under den andre kalifens tid som hela frågan om översättning och tolkning av den Heliga Quŕanen gjorde revolutionerande framsteg. Den andre kalifen skrev själv en kommentar til den Heliga Quŕanen på många tusen sidor och lade också grunden för framtida studier och översättningar till världens alla språk. Under hans livstid utgavs den första engelska översättningen och en engelsk kommentar i fem volymer, vilket beredde väg för översättningar till ännu fler språk. Den andre kalifen fullbordade även en enastående briljant översättning av den Heliga Quŕanen till urdu, en översättning som helt saknar motstycke.

Hadrat Khalifatul-Masih III, den tredje kalifen, var själv en "Hafiz-ul-Quŕan", dvs en som lärt sig hela den Heliga Quŕanens text utantill, gjorde också en stor insats för att främja översättandet av den heliga Quŕanen till andra språk. Bland annat ombesörjde han att ett mycket stort textmaterial, vilket fanns utspritt i den Utlovade Messias (Allahs frid vare med honom) många skrifter och böcker, och som innehöll kommentarer och förklaringar till den Heliga Quŕanen, samlades i särskilda böcker. Den volym som innehöll kommentaren till surah Fatiha, den Heliga Quŕanens första kapitel, översattes dessutom till engelska, och anses vara ett absolut mästerverk.

Den tredje kalifen sände även ut unga ahmadier till olika utländska universitet för att de skulle lära sig andra språk, i avsikt att så småningom kunna få fram fler och bättre översättningar av den Heliga Quŕanen. Översättningar till albanska och turkiska har till exempel nyligen utförts av just dessa studenter!

Under ledning av den fjärde kalifen reviderades samtliga tidigare översättningar och kommentarer, och ett program gjordes upp för utgivandet av åtminstone 50 nya

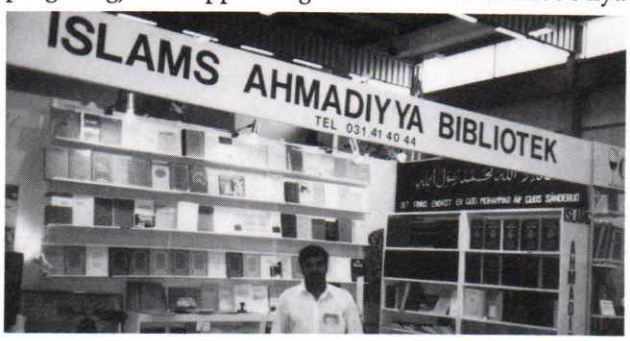

Den Internationella Bokutställningen i Göteborg 1988. Ahmadiyaförsamlingens böcker visas fram av den sekreterare som ansvarar för församlingens utställning.

översättningar av hela den Heliga Quŕanen och översättningar av en samling utvalda verser ur den Heliga Quŕanen till över etthundra olika språk inför Ahmadiyya-församlingens hundraårsjubileum (1889—1989), och genom Allahs nåd har det målet uppnåtts.

Den svenska översättningen av den Heliga Quŕanen bygger på forskning från både den klassiska eran och islams renässans och har i synnerhet berikats genom Ahmadiyyas rika vetenskapliga material. Arbetet med den svenska översättningen påbörjades på den tredje och fortsatte på den fjärde kalifens tid för att slutföras 1988.

Detta är den första Quŕan-översättning som utförts av en kvinna, och den första svenska översättning som gjorts av en aktiv muslim, nämligen vår svenska syster-i-islam, Dr. Qanita Sadiqa, som inte bara lagt ner all sin kunskap och år av hårt arbete, utan även en uppriktig och varm tro, ett djupt engagemang och en stor personlig tillgivenhet för den gudomliga uppenbarelsen, vilket i riktmått har bidragit till dess värde.

Den arabiska texten finns alltid med i den svenska såväl som i alla andra Ahmadiyyas översättningar av den Heliga quŕanen.

Det är min innerligaste förhoppning att denna Quŕan-översättning kommer att bilda en bro av förståelse mellan islam och anhängare av andra trosuppfattningar, och att den kommer att röja undan missförstånd om islam och muslimer i allmänhet, vilka till stor del beror på en felaktig tolkning av islams heliga bok. Kamal Yousuf, imam.

Övers. Q.S.

Dr. Qanita Sadiqa (Ph.D.,M.D.,Sc.,D.B.M.) är en svensk Ahmadiyamuslimsk kvinna, medlem sedan ca 22 år. Hon startade Ladjna Imaillah (Ahmadiyyaförsamlingens kvinnogrupp) i Sverige i september 1969, och har varit verksam som dess president under en lång rad av år, både i Sverige, Danmark och Västtyskland. Hon har översatt den Heliga Quŕanen till svenska, jämte ett 40-tal andra böcker, samt även skrivit ett flertal böcker själv. Däribland kan nämnas: Människosonen, Islam — ett alternativ för den moderna kvinnan, och Islam för de minsta.

Kamal Yousuf, Imam

Några medlemmar i Ahmadiya Djamáat, Stockholm.